

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSÉG
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBÖL Szcredán 10. Februariusban 1790.

Tudom mit keresnek leg elől-is Erd. Olvasóim a' Kurirban — azt is jól tudom mit kellett volna ide iktatnam; de az Ugorkán és Salátán kívül, majd minden dolog meg érve jó — azért — mig örvendetesebb hírrel kedveskedhetnénk, az ő Felsége nyavallyás állapotjáról tsak azt irhatjuk, — hogy 3 napoktól fogva semmit sem tudnak még a' maga Test-örzői felölle miben van. Tegnap ugyan 8 tál étket vivének bé ő Felségéhez ebédre — de itt mások-is vagynak a' kik esznek; mert ő Felsége az egész nyavallyájának idejében tsak 2 tál étellel táplálta eddig magát; azért reményjük — hogy most jobban élzen.

Elegyes Tudósítások.

Az *Eszterházi Húszár Seregénél* így lett a' Tiszt. ségbéli elé-mozdulás: *G. Keglevits* Generállá lett; ennek helyébe *Obesterré* lett *Obestl. Dévay; Devay Ur'* helyébe *Obestlájdinánt* lett *Bonyhádi*; első Májor. rá *B. Szentkereszti*, Második Májorra *Székely Húszár Kapitány Vajna* — és a' most ujjonnan állított *Ofztálynak* Májorává a' *Sereg Urának* fia az ifjú *Eszterházy*. — A' *Székely Húsz. Seregnél* volt *Obestl. Lajos Ur*, a' *Kóburg Draganyos Seregénél* *Obesterré* tétetett.

Budáról tudósíttatunk, hogy a' múlt hónapnak 28-dik napján meghala Pesten, életének 33 dik esztendejében a' *N. M. K. Testörző Seregnél* lévő második Kapitány *Dolovitzényi Ur*, ki most leg-közelebb az *Eszterházi Antal* gyalog Seregénél vala *Grán. Kap.* — A' *Valdek* Dragonyos Serge a' *Dunán* való bajoss által-menetel miatt a' *Gallitziába* menendő útban meg-akadályoztatott vala; de már most a' maga útjat folytatja, és *Duklába* fog szállani. A' több ki-rendelt *Lovas-Sergek Nytránál* jönnek öszve. — A' 10 *Gránátéros Batalionak* a' *Bétsi* útban vannak. —

Győr 4-dik Febr szóról szóra. — „Bizodalmos 's. t. ! — „Kivántam az Urnak ezen, a' Tudományokban elől menni kívánó hazabéli Ifjuságnak ditséretére szolgáló Tudósítással kedveskedni:

E' mái napon az Ifju Gróf *György Ferentz Ur*, a' *Philosophiának* első esztendőbéli Tanulója, a' maga első fél-esztendei Tudomány-probáját, a' Méltóságos Györi Püspök *Fengler Josef* Urnak, nemkülömben Fő-Tisztelendő Györi Kánonok és Apátor *Majláth Antal* Urnak, úgy a' Györi Oskolák Direktora *Szunerits Martony*, és Tisztelendő *Balog Sándor* Professor, 's hasonló képpen több jelen lévő és a' Tudományokban jártas Uraknak jelenlétebben ditséretesen el végezte, melynek alkalmatosságával az említett ifju Gróf a' *Philosophiái* első fél-esztendőre ki-szabott minden Tudományokból, majd két egész óráig tartott Kérdésekre, egymás után hangzó ékes Deák szóllással és természetes bátor-
ság-

ággal olly gyükerésen és derekasan felelt, hogy minnyájoknak tsudálkozását magára vonta; ezzel pedig már Életének is illy zsengejében nyilvánosságá tette, hogy a' Tudományokban mely igen gyönyörködik; és hogy az Hazának, és a' Köz-jónak Nagy Reménységére nevelkedik.

Ezt mind valóságos igaz Tudósítást, az említett ifju Grófnak megérdemlett ditséretére, nagy örömmel kívántuk ide iktatni, és azt is megjegyezni, hogy ezen M. ifjú Gróf született Anyai nyelvének is ki-mondhatatlan kedvellője.

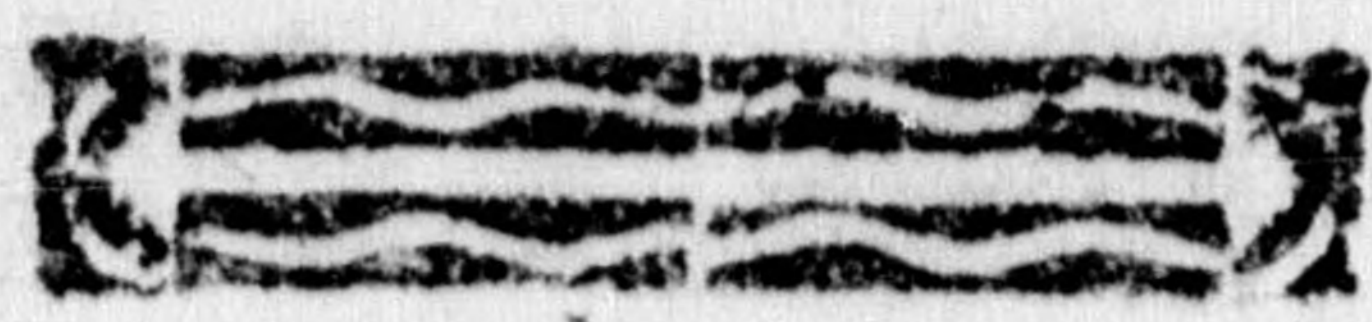
Erdélyből Tordáról 28-dik Jan. —, Most kevésbé lévén a' hadi-tudósításoknak bővsége, helyet talál inkább az hazabéli apróbb történeteknek megírása a' Kurirban. Két három dologgal kedveskedem azért az Urnak. Ez esztendőnek 4-dik napján végeze világi életét Kolosvart Mélt. *Lúgosi Theresia* Alsziony, Mélt. *Miksa Gábor* Urnak házas-társa; Néhai *Lúgosi László* Urnak, ki utolsó vala fiú magzat, a' maga Familiájában, Léánya. Nevezetes volt ez Hazában ez Uri Alszionyság rend-kivül való erejéről, mellynek jeles és külömböző példáival sokszor az Uri-gyülekezeteket és társaságokat mulattatta, p. o. két tenyerére fel vévén két férjfiakat, azokat hordozhatta, egy pár erős ló-patkót ujjai közé fogván, szélűben el-törte, két on tárgyért egymásban téve ujjaival mint a' papíroszat öszve-rétele, hajtotta; a' süveg-nádmézet tsupán ujjai között öszve-apítottá, és erőségének több hasonló példáival a' nézőket sokszor tsudáltatta. Egy szóval itten mind az erő, mind a' természet, mind a' bátorság az Alszionyi nemet meg haladta, sőt a' férjfiakat is szinte maga után hagyta — mellynek bizonyysága az is, hogy terhes nyavalyái el-következvén, nagy bátorsággal az orvosi arra erőltette, hogy mondaná meg bátran és nyilván, vagyon-e reménység gyógyulásához. Ki is sok unszolására midőn meg-mondotta volna, hogy ahoz néki reménysége nintsen, azt minden meg-rettenés nélkül fogadta, és az orvosnak ezen felölle való vallás tételét meg-

is köszönte. Melly után magát az egy Idvezítőnek Erdeméhez való erőss ragaszkodással a' halálra álhathatos bátorsággal készítette. " — „ Ugyan ezen hónapnak 10-dik napján lett utolsó temetési tisztesége szép halotti pompával Kolosvárt ama Néhai halhatatlan emlékezetü T. T. Prófessor *Fogarasi Pap Josef* Ur örvegyének *Vibel Ersébet* Afzszonynak, a, kiben lévő nagy és nemes szív meg-érdemlette vala, hogy az említett Nagy Férjfiu Holláudiában házastársúl végye és a' Magyar földre bé-plántálja. Egy ki-mivelt elme éles el-látással és nemes gondolatokkal, kiváltképpen szeplőtelen Kereszténységgel, érdemlették még az Erdélyi Méltóságok előtt is ez Afzszonyságnak tekintetét. Nevezetes vala benne Nemzetünkhöz való buzgó szeretete és szives vonódása, nem tsak Férjéért kit majd hasonlithatatlanul tisztelt, hanem azért a' gyönyörüséggért-is, mellyet fel-talált Hazánkban szívének megelégedésével. A' többi között életének vége-félé fokáig tsupán tsak Magyar nyelven kívánt beszélni; és egy idegen Frantzia Udvari tanító-léánynak (*Mamselnek*) ezt mondja vala egész megnyugodott szívvel: lássa-meg, mitsoda könnyen és örömmel lehet valakinek meg-halni az idegen földön. Örök emlekezetet és nagy tiszteletet érdemel még a' következő maradékok előtt-is Méltóságos Gróf *Czegei Vass Kristina* Ur - Afzszonynak, Néhai Méltós. Báró *Kemény Miklós* Ur ő Nagysága kegyes özvegyének ő Nagyságának ezen Tiszteletes Afzszonyhoz példa nélkül járult szivefsége, kit-is maga Mélt. Uri-házában mingyárt özvegyiségétől fog-

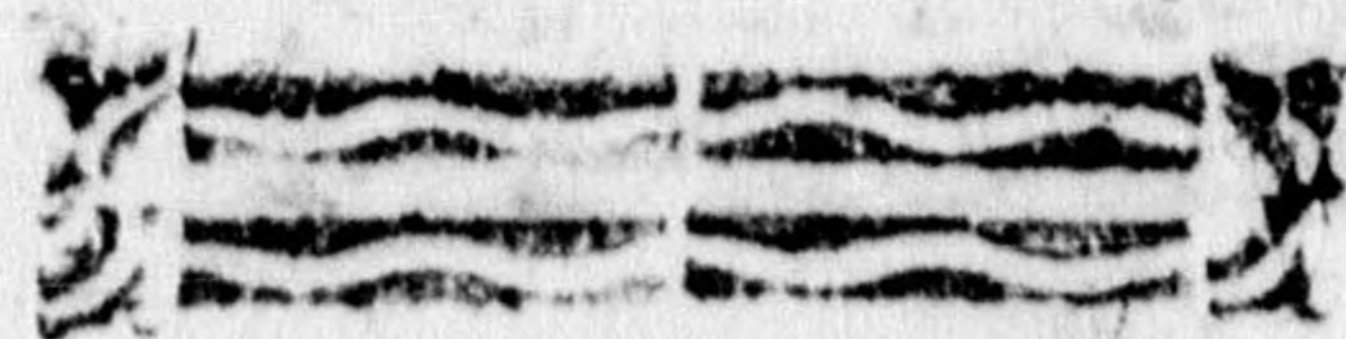
va bé-fogadván, hozzája mint: éppen gyermekéhez, olyan szívvvel viseltetni, véle éppen a' barátságig le-ereszkedni, néki mindenekben lehető tökéletes meg-elegedését 's kedvét keresni méltoztatott. Sokszor tsudáltuk és ez után-is tsudálni fogjuk a' jó-téménynek és szeretetnek ezt a' nagy példáját, kik ott közelebb meg-fordultunk. Teste el-vitetett Kedves Férjének testé mellé Maros Vásárhelyre, hol e-leibe feles számu Uri fő Méltóságok ki-menni és a' Sirig kifirő ujjabb halotti seregbe elegyedni méltoztattak. Itten méltó meg- emlittenem, hogy Mélt-Gróf *Teleki Josef* Ur ő Nga. ezen özvegytől Néhai, Férjének Erdem-pénzeit, azoknak mennyiségek szerint, mintegy másfél ezer forintokra betsültetvén, magához váltotta; egyfzersmind azt-is kegyesen igérete vala, hogy Néhai T. T. *Fogarasi Pap Josef* Urnak a' tudós Világ előtt már esméretes néhány Disser-tátziojit egybe-szedetvén itten a' Hazában edgyütt ki-nyomtattatja 's meg-bőviti. Ohajtva és nagy köszönettel várná a' Magyar Közönség e' kegyes igéretnek tellyesedését; mert ezen mi közülünk való nagy Magyar Léleknek halhatatlan munkáiból, vagy tsak egyet-egyét imitt-amott szemlélünk, vagy némelyiket nem-is találjuk. Mitsoda illendő dolog vólna hogy ezeket a' finum aranyokat, melyeket a' mi magunk Bányáinkból idegenek ástak-ki, már avagy tsak mi magunk kezeinken bővebben foragni engednők! — „Ez előtt harmad negyed nappal Oláh-országból ki-jött egy *Toskána* Húszár Káplár, meg-fordulván Tordán azt beszéllette, hogy a' napokban Viddin-felől Török Tábor nyomulván Gládova-felé, ennek

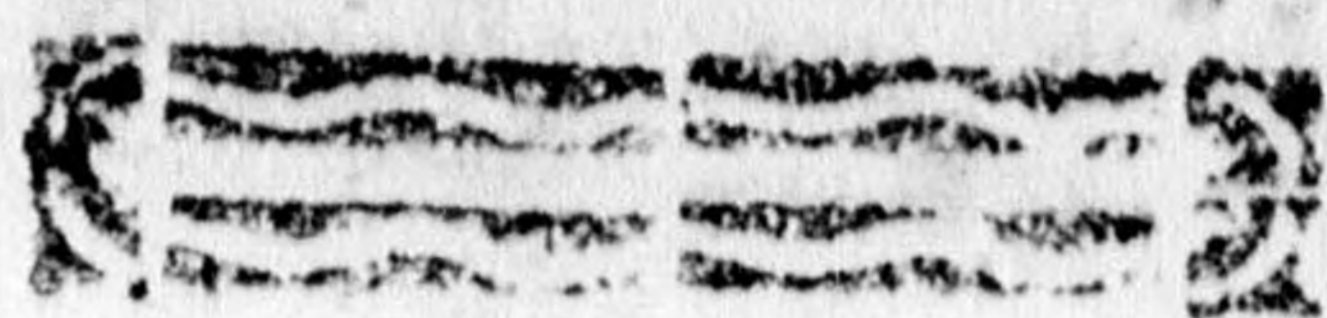
recognoscérozása végett a' mi részünkről három *Tor-
kána* Húszár legények elküldettek, kiket véletlenül
300 Török környül vévén, magokat még is olly pél-
da nélkül való vitézséggel óltalmazták, hogy ed-
gyiknek ugyan lovát elébb alólla el-lövén, azt az
ellenség el-fogta, de a' más kettő (noha ezek köz-
zül is ismét edgyiknek alólla lova el-lövetett) an-
nyi sok gollyóbifok és réájok való vagdalások kö-
zött is az ellenségnek környékén szarentsésen keresz-
tül vágtanak és meg-szabadultanak. Ha ez igaz lé-
szen a' leg-nevezetesebb történetek között egy leg-
ritkébbnek kell lenni ennek a' vitézségnek, mely
csak nem hitel felett való. Ezeknek nevek meg-
fogja érdemelni az oszlopot. Meg-haljuk ez-után.
— Báró *Splényi* Regementjéből való Fő Hadnagy
Baranyai Sámuel Ur, a' ki tavaly a' szomszéd Rim-
niki Basát Erdélybe Caisájával edgyütt fogva hoz-
ta vala, egy ezen hónapnak 6-dikán Krájovából
Tordára küldött Levelében írja, hogy akkor tály-
ban a' Gládovát meg-szorító Törökségnek H. *Ho-
henlohé* maga 3000 néppel és nyóltz ágyukkal elei-
ben ment volna Oláh-országból, kikkel némü-némü
képpen szemben szálván, azokat kevés ütközettel,
melyben mintegy hét Törököt el-fogtak, visszát-
térítette. — „Tordára a' mult és ezen a' hónapban
annyi töméntelen búza és zab takarítottott a' Szi-
lágyságból és Magyar-orzágnak széleiből a' Maga-
zinum számára, hogy a' Magazinumban koránt sem
férvén, a' mennyi üres arra való házak Tordán ta-
láltattak, azok dugva teli töltettek. — E' Follyó hó-
napnak 12-dik napján *Standrecht* mellett akasztaték
fel

fel Járában, *Splényi* egy Regimentjéből szökött nagy tolvaj. Ez egy hasonló társával, már szinte két ezrtendeje hogy el-szökvén a' Regimenttől, tolvajságokról hiresek valának, a' Kis-Bányai és ahoz szomszéd havasokon; jutalom pénz-is vala el-fogat-tatások iránt a' Vármegyében ki-hirdettelve. A' mi- nap Kis-Bányán azon házban valának egy Erdő- szélben, melyben lakó egy özvegy Oláhné kéntelen- ségből fokszor jól tartotta őket, ekkor-is az elég- ségig, hogy nem adhata égett bort nekik, edgy üszköt ragadván ki-ment, hogy a' házat fel-gyújtsa. De itthon lévén ez Oláhnénak két fia ki-mentek u- tána, emez hozzá vágott künn ezekhez: de ötet a' helyett egy fejszével edgyik legény agyon vágá. Akkor az házban ismét meg-térvén, a' másikat-is meg-szoriták, és elevenen el-fogván kézbe adák, a' jutalom Summát mindenikért meg-nyerék. Le- vágott dög testét a' szolgabirónak homlokára ütett petsétje alatt vitték a' Kolosvári Akadémia bontza- ló mülhelyébe. — A' sokaknak bánatjára minap meg-hólt *Néhai Gróf Bethlen Adám* Ur ő Nagysá- gának, midőn férjfiu magzatot örökösül nem hagyott vólna, szerentsésen még is a' minap özvegy Gróf- néjától egy fija születék, ki az *Adám* nevet vevén, hogy áldott emlékezetü édes Gróf Attyát a' mi Ha- zánknek még fel-támoltsza örvendező szivvel o- hajtjuk.

Az Oláh-országból jött utobbi Tudósítások sze- rint itt a' mi Sergeink még eddig tökéletes tsen- deségben nyugosznak, a' Hertzeg *Koburg* betsülete napról napra nevededig a' Bojérok előtt, valamint szintén

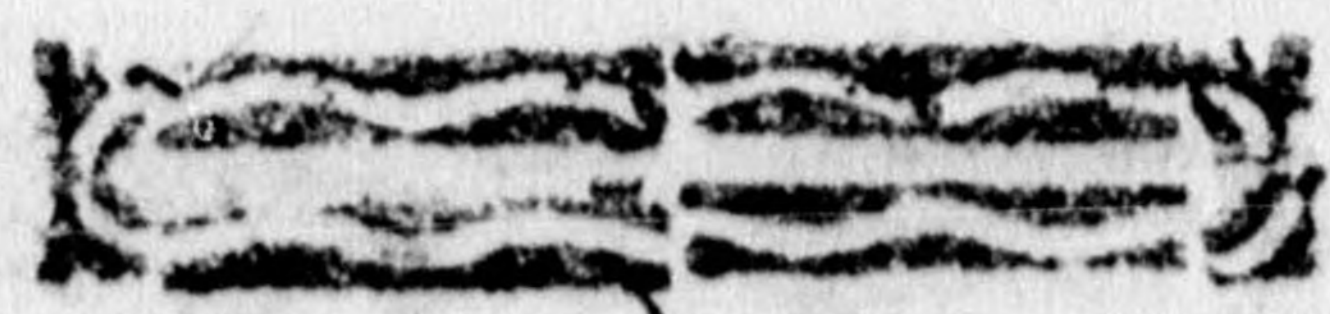

szintén minden más itt lévő Tisztjeinknek és fegyvereseinknek — és a' jelen-való fársángot igen vigon töltik. — Bukorestről azt jegyezhetjük-meg, hogy ez olly nagy Város, melyben tsak Templo-mak 300-an fellyül számláltatnak. A' Házokba, mellyek már a' 2 fejü Sas Szárnyai alatt mind megszámoztattak, 6 Batalion katonáink vagynak bé-szálva, és még is alig lehet észre-venni, hogy ka-tonák vagynak *Bukoreftben*. Azonban, akár mint el-légyen is ezen nép itt a' házokban széledve, még is olly jó rendeléssel figyelmeznak a' környülállások-ra, hogy a' midön nem régiben véletlenül tűz tá-modott vala, (minthogy a' Lármára a' nép nem tudhatta ellenségé, vagy mi?) leg-ottan tsatázó ké-születtel vala jelen az egész 6 Batalion, ugy hogy a' Bojérok nem tudának vala ezen szörnyü hirtelen e-szett készületen eleget bámúlni. A' mi itt lévő Népünk-nek jobb szárnya szágodozva vigyáz egészszen *Gsburg-foig* és a' Dunáig minthogy a' Dunán túl *Rud-tsukban* vagyon *Mauroyéni*. Bal-szárnya a' mi Moldvában lévő Sergünknek *Braillova* vigyáz, hól és a' mely környéken 7000 Spáhinál több fekszik; kik közzül ottan ottan 7 — 8 százon jönnek egészszen a' mi Sántzainkig, hogy azokat meg-visgálják. — A' nem meszse fekvő Orosz Vezér *Szuvarou*-is szüntelen ezekre tartya fél-szemét — Bukoreft-ben most minden drága, és drágább mint eleinten vala; de azonban a' Lovak több Szénát kapnak; mert a' nagy hó el-menvén, a' Parasztok a' kaszá-latlan réteket meg-kaszálták.

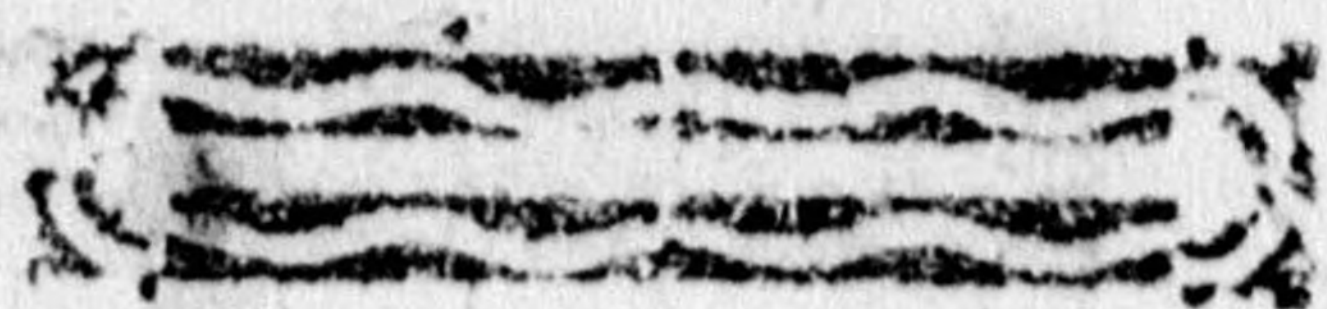

A' Lembergi Levelekből tudjuk, hogy a' hajókázásnak Igazgatója Abbe Gáspár Ur, kinek szorgalmatossága által a' Dnister vize ugy megtisztított vala, hogy azon, ezen háborus alkalmatossággal, igen nagy haszonnal lehet hajókázni, Jan. 27-dikén egy ő Felségétől szorgalmatossága által érdemlett arany emlékeztető pénzt nyere; mely a' fő Kormányzó G. Brigidó Ur által egy arany lántzal akasztaték, a' nevezett napon nyakába. — Ugyan tsak Lembergi Levelekből tudjuk azt-is, hogy a' mi Galitziába útban lévő népünk, olly parantsolatot vett légyen, hogy lépését kettőztetse. — Jan. 14-dikén egy Oláh Popát vivének fogva Lembergbe, és által adák az ítélő-szék' kezébe. Ez a' Gonosz-tévő Popa a' Kútokat akarta Bukorestben méreggel megvesztegetni, és a' mint mondatik, már némely kútokat meg-is mérgeztett vólt, de idején észre-vették, ugy hogy senkinek nem árthatott, s Popa Uramat így fogák-el, kit minden órán a' Hámán Palotája ablakában fogunk szemlélni.

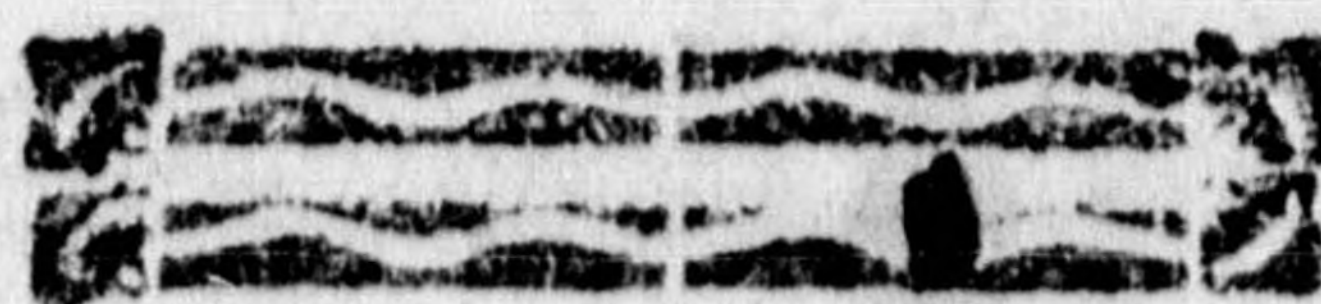
A' F. Hadi Kantzelláriáról ki-adott Tudósítás e' következő: (*) — „Midőn közelebből, mint már tudva vagyon, egy ellenséges Sereg, a' nélkül hogy tzielját elérte vólna, Krajnában elő-mozdult, azt a' rendelést vévő a' Serviai Szabad-sereg Igazgatója Mihályovits, hogy az ellenség ellen más felől mozdulást tegyen, és azt Krussévátzban vagy másutt meg-támodja. Obester Mihályovits, a' maga Jan. 7-dikén költ és a' Generál Comandótól béküldetett Tudósítása-szerint, meg-indula Jágodinából ugyan ezen hónapnak 2-dikán 8 Kompánia gyalogok.*

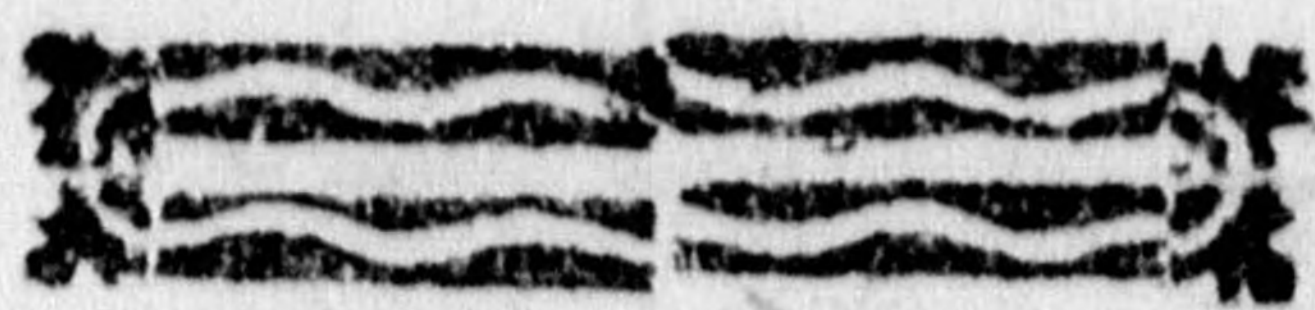
logokkal 4 ágyukkal egy Sqvadron *Gréfen* és egy más Sqvadron Szabad-seregbéli Húszárokkal : egyszerűs mind parantsolatot adott egy osztály Kemény-lövőknek Csupriából, Parachin és Szalatson keresztül a' Nissai úton való előmozdulásra. A' fő-sereg érkezik az első nap Rassevitzában, Jan. 3-dikán pedig egy puszta faluban Bosniániban, a' hová 2 órányira vala azon hely, hol a' Morava-vízen való által-menetel volt rendeltetve. Minthogy a' jelen-való hajók az által-menetelre alkalmatlannok valának, meghatározá a' gyalogság magát önként az által-lábalásra, melly-is noha a' víz jó méjj és övig érő vala, ezen hónap' 4-dik napja éjszakáján 3 órakor meg-esvén, azonnal a' jobb hajókon az ágyuk-is által-tétetének. Ekkor a' nép rendben állittatván, az Obester parantsolattyaából négy-szeg formáltatott, tűz rakatott, hogy a' katonák magukat szárolzthassák. Azonban Szabad-seregbéli Hadnagy *Márkó*, Obester *Mihályovits*től parantsolatot véve, hogy valamint az az előtt való napon Parachinból Alexintze-felé, és Szanatzból azon úton, mellyek Alexintze és Prokopiból Krusevátz-felé mennek, alattomban, hogy az ellenségnek jöhető segittsége, vagy meg-gátoltassék, vagy legalább idején észre-vétessék, Komandók küldettek vala-ki, ugy itt-is 200 ad magával tul-felőlről, alattomban vigyázaton állyon. Viradolag előre hülde-ték egy a' Szabad-seregből önként vállalkoztak' és más rendeletlen Sergekből álló csoport, *Simonovits* Kapitány vezérlése alatt, ezt követte a' Húszároknak egy szárnya, az után a' gyalogok 3 ágyukkal és

és a' több Lovasság. Az utolsó csoportot tette egy osztaga a' gyalogoknak Kapitány *Mihályovits* alatt. Így mentenek a' Sergek egy erdős helyig, a' hó meg bomolván, túl azon a' szabad mezőben, minekutánna a' Stalatsból ide meg-érkezett Kemény-lövők az ágyukhoz rendeltettek volna, rendelteték az Obestertől elől-menő csoportnak egy szárnya a' Húzárságnak; kiket követének az önként vállalkoztak *Simonovits* Kapitány alatt egy ágyuval, ezek után következtek két szárnyai a' Lovasságnak, és két Batalion gyalogság 2 ágyukkal. Az utól-menő csoportot tette a' Serviai Húzároknak egy szárnya. A' Moroyán innét hagyaték 100 emberrel *Pribichevits* vezérése alatt egy ágyu, hogy innen-felől is ha a' szükség kívánná a' Krusevátz ellen való próba segítettethetnék. Krusevátzhoz egy ágyulövésnyire így meg-érkezvén, parantsolatot adá Obester *Mihályovits* Dob — Sip, és Török-musika szóváltások között a' 8 Kompániából való négy-szegnek az öszve állásra, a' Kemény-lövők az önként vállalkoztak közzé ki-osztattak, a' Húzárok parantsoltattak előre mozdulni, és az ágyukból a' palánkra tűz adatott. Erre az ellenség gyalog és ló-háton igen nagy számmal a' miénkire ki-ütvén, a' mi első csoportunknak lovasait olly erővel támadá meg, hogy Kapitány *Simonovits* kényszerítettek az előre rendelt csoportal magát a' gyalogság' négy-szege háta-megé visszra húzni. Az ellenség 3 oldalára rontván egyszermind a' mi négy-szegünknek, szándékozik vala annak háta-megé kerülni: de mihelyt a' mi Lovassaink magokat rendben szedték, gyalogjaink keményen ellent állottanak, és az ellenségre apróbb fegyverrel és ágyukkal tüzelvén, kártátsokat hánytának, azonnal az ellenség engedni kezdett, magát a' palánkba visszra vonta, a' hová kemény ágyuzás által kergettetett. Ekkor az Obester az helység házaira és a' Palánkra tüzeltetvén, mind kettőt ostrommal az önként vállalkoztak által meg-vétette, és az ellenséget belöllek ki-kergettette, kik-is egy közelebb való erdőbe szad-

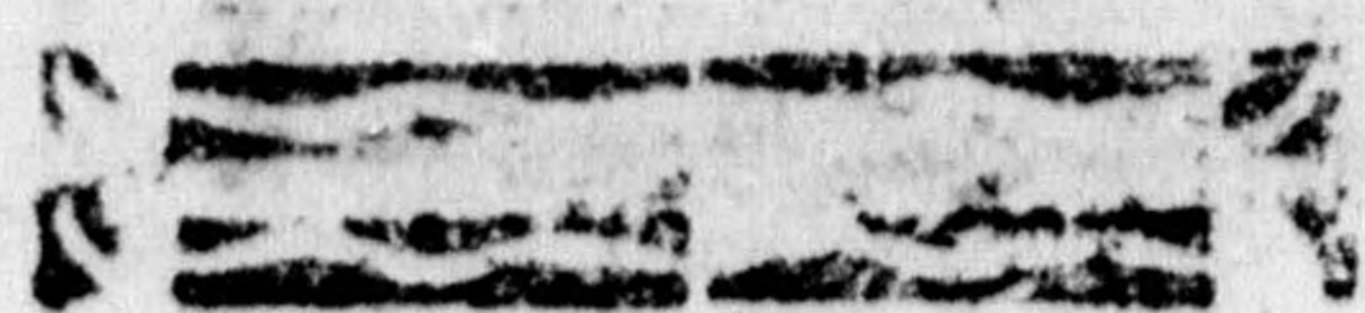

ladván, egy Sqvadron lovaság rendelteték a' sza-
 ladóknak a' lapájon, az erdőkig való kergetésére,
 azonban pedig a' négy-szeg és a' Lovaságnak más
 része az helység mellett meg-állapodván, jobbra és
 balra emberek küldettek-ki, kik az el-széledett el-
 lenséget minden-felől fel-keresnék. — Ezen szeren-
 tsés próbán való kárunk, 5 holt emberünkben és
 egy holt lóban állott. Meg sebesedtenek a' Szabad-
 seregből 8, az ágyuzók között 2, és a' Gréfen Hú-
 szárok között 3 embereink. Az ellenfégnak marad-
 tanak az ütközetnek helylén 50 holt emberei, kik
 között találtatott egy *Bégh* is, az Igazgató Basának
 Attyafia. Sok sebeseket vontzoltak-el magokkal a'
 futók, és a' közel-való erdő olly nagy hasznokra
 szolgált, hogy a' kergettetés közben csak egy kén-
 szerítették magát hozzánk fogságra adni, kinek és
 az ott maradt Keresztyén lakosoknak vallás-téte-
 lek-szerint a' Törököknek az helységben vólt örző
 katonáik 1200-an vóltanak, kiknek *Sekher Basa*
 vólt Igazgató elől-járójok. — Obester *Mihályovits*-
 tól, ezen egészsz itt jelen vólt Sereg, Tiszteivel és
 köz-embereivel edgyütt, ditsértetik, különösön pe-
 dig a' gyalogság. Mások felett jól viselték mago-
 kat, Kapitányok: *Götz*, *Qvosdenechvits*, *Simono-*
vits, *Jovitsits*, *Stoikovits*, *Radovánovits*, Fő-Had-
 nagy *Voinovits*: a' második Artiller. Regementből
 Hadnagy *Ivitsits*, Káplár *Hortibla*, másod Káplár
Morgenstern Josef, és köz ágyuzó *Opitzer János*. Á-
 gyujok a' Törököknek nem vólt, éppen két régi
 vas-ágyunak romladozott maradványit rakták vólt
 szekerekre, hogy leg-alább a' magok jobbágyaik kö-
 zött mutathassanak valamit. — Eleség találtatott
 nállok szénán kívül, egy rakás ujj sült kenyér és 30
 darab szarvas marha, mely a' mi népünknek nye-
 reségül ki-olztatott. — Az Obester Jan. 4-dik nap-
 ján egészsz nap *Krussevátzban* maradt, a' körül
 való helységek elől-járóit öszve-hivatta, a' Tsászá-
 ri hivségre meg-eskette, *Te Deumat* tartatott, és
 arra való készületeket tétetett, hogy a' Várbán lé-
 vő, Serviai Fejedelmektől építettett, és Servianak

a' Törököktől lett el-foglaltatásától fogva mint lö-
istállókkal bánatott Templomok, a' mennyiben le-
hetett meg-tisztittasának, és az Isteni tiszteletnek
ki-szolgáltatására alkalmasfokká tételsenek. En-
nek utánna Kapitány Götz vezérlése alatt, egy olz-
tály, Tábori-musika szonál a' Várat meg-szálván,
az említett Kapitány a' Városnak igazgatójává té-
tetett az Obestertől, ki a' Nilsa, Prekopi 's a' töb-
bi felé menő utakat vigyázókkal meg-rakván, a'
többi népével két utat tévén 6-dik Jan. Jágodiná-
ban vlsziza érkezett. (**)

A' Pofonyban lévő 500 Vadász-katonákhoz me-
gint 700 fejek érkeztenek. Itt egy ujj Jáger Kor
állittatik-fel, és már az egész Kornak Tisztjei ki-
neveztettek, kiknek hasonlóképpen tsuka-szin kön-
tösök lészén, mint a' köz embereknek, tsak a' vál-
lakon való finor marad-el. — Gallitziában 2 Sza-
bad-sergek és Tseh-országban-is ugyan annyik szá-
mára gyűjtik a' népet. Mindenestől 7 Szabad-se-
reg vagy a' jelen való időben fel-álló félben, mel-
lyek nem azt jelentik, hogy nekünk békességünk
akarna lenni. — A' Konstantzinápolyban lévő Spa-
nyol és Frantzia Ministerek ugyan még a' múlt De-
cemberben tellyes igyekezettel azon munkálódnak
vala, hogy a' Porta békességet kölsön a' 2 Tsá-
szári Udvarokkal, de ezek alig adhaták a' magok
értelmeket, midőn a' Pruszszus, Svéd, Anglus és
Lengyel Ministerek a' Portát más hangra bezzéllék,
és arra bírák, hogy már most valamely Tartomán-
nyának el-vesztésével békességet kötni nem is gon-
dolkozván, az idén is bizonyoson tsatázáshoz fog-
nak kezdeni, sőt már ezen lágy idővel minden-fe-
lé hozzá-is kezdettenek a' mozgáshoz. — Ó-Grá-
diskából még Jan. 21-dikén azt irják, hogy a' *Bá-
nyalukaiak* már el-kezdettek a' háborgos mozgáso-
kat. A' Horváth és Toth-orzági széleken már e-
zek nem ujságok. — Ha a' kenyér ugy húllana,
mint az *Izrael* népének a' *Manna*, ha minden el-
lenségeinket *Faraho* vezérlené a' Veres-tenger' fene-
kére — ha a' katonákat hordó halált *Kuffáinba*
kü-

küldhetnők csak 10 ezrténdeig tartó rabságra, az én ítéletem-szerint mind ezekkel jól járnánk — de a' halál — a' leg-fenyefebb Paloták ajtaiban leskelődik — a' kenyérnek 6 ökörrrel szántják ma a' földet, 's a' mi ellenségeinknek Vézéri sem egész-szen bolondok. — Nagy hirekkel viselős Februá-rius, Mártzius és Aprilis, az első már szü-e-is va-lamit; de Aprilisnek végéig mind a' három lokot fog szülni. — Mi most inkább Ujság-nyúzó, mint Uj-ság-írók vagyunk. Ollyonak vagyunk mint a' beteg ember, ki a' keserü orvosságot inkább ki-pökne mint le-nyeli; de mellette a' Doktor és nem engedi. — Ujságunk nintsen, vagy az Ujság-írók mind meg-téballyodtak — de az egész Europai Ujságokban semmi bizonyos nintsen — noha az egész Világ csak úgy van, a' mint lehet — és ha egy józonn gondolkazó Filozoffus körül nézi a' Világot, nem lehet, hogy ne nevéssen — minden jót remélhetünk időre !

Ez alkalmatossággal kívántunk némelly jegy-zéseket ide iktatni, az Ő Felsége Armádiájában lé-vő Regementekről:

Azok, mint tudni való, két félek, úgymint: *Gyalogok és Lovasok*. A' Gyalogoknak száma megy 80-ra. Ezek között 39 *Német*, 11 *Magyar*, 8 *Hor-vát*, 5 *Belga*, 3 *Slávoniai*, 3 *Pattantyús*, 2 *Székely*, 2 *Olasz*, 2 *Oláh*, 2 *Bánáti*, 2 *Várörzö* (Garnison) 1 *Stabsz Gyalog*. — A' Lovas Regementek szám szerént 34-en vagynak, úgymint: 9 *Húszár*; 9 *Vá-sas*, 7 *Drágonyos*, 6 *könnyü Lovas* (Cheveaux legers) 2 *Karabélyos*, 1 *Stabsz Drágonyos*. Az úgy nevez-tett *Uhlánusok*, *Lengyelek*, széllyel vagynak hány-va a' könnyü Lovasok közzé. — Mind a' Gyalog, mind a' Lovas Regementek fel vagynak nagyobb és kisebb részekre osztva, amazok t. i. *Batalionok-ra* és *Kompániákra*; ezek pedig *Osztályokra* (Di-visions,) *Svadronokra* és *Tzúgokra*. — Egy Gyalog Regementben rend szerént 3 *Batalion* vagyon; de újra meg győzöttetvén Ő Felsége, e' jelen lévő há-borúban Hazánkfiái vitézségekről, a' Magyar Gya-log

log Regementeket 4-dikkel is szaporította. Minden Batalion ismét 6 Kompániákra osztatik fel. (2 Kompániát egy szóval Osztálynak (Divisio) neveznek.) Egy Kompánia nevezet alatt, kerek számra szólván, 200 ember értetődik. Mindazáltal hol többől áll az, hol kevesebből. Ha egy Kompániát 200 főre tesszünk, a' szerént egy Batalion 1200, egy Regiment 3600 *) , a' Magyar Regimentek pedig 4400 emberből fognak állani. A' Lovas Regimenteknél több a' különbség, az Osztályok számára nézve, mint a' Gyalogoknál, a' Batalionokra nézve. Mert a' Magyar Lovas Reg. ekben 5, a' könnyű Lovasokban, és már most a' Drágonyosokban is 4, a' Vasasokban pedig 3 Osztály vagyon. Egy Osztályban, kerek számra szólván, 400 Legény's ugyan annyi ló vagyon: és így egy Svadronban 200 formán, egy Húszár Reg. ben mintegy 2000, a' könnyű Lovasoknál's Drágonyosoknál 1600. a' Vasasoknál pedig 1200. Egy Tüzgban 45 Legény formán vagyon. —

(Hogy a' Fejedelem a' már fenn álló Regimentek számát szaporítja inkább Batalionokkal, Kompániákkal's Osztályokkal; mint sem új Regimenteket állit fel: az onan vagyon, mivel egy tanulatlan Regimentel sok baj vólna, míg azt a' hártz mezejére ki lehetne állítani; a' midőn ellenben egy új Batalion vagy Osztály, 's egy két Kompánia, ha már gyakorlott és tanult Vitézek közzé szerkeztetik bé, igen rövid idő alatt könnyű's jó móddal neki válik a' Katonaságnak. — Ugyan tsak fognak két új Regimentek fel állittatni: 1 Stabsz Gyalog, és 1 Stabsz Lovas; de a' mellyeknek tsak a' lessz a' kötelességek, hogy a' Magazinomokat strázsálják, és a' Transportokat kísérgessék. Világos kék ruhájok lészzen, veres hajtókára.)

Hir

*) Ez tsak most vagyon. Mert reud szerént a' 3-dik Batalion 4 Kompániákból áll; csupán a' két első, mellyek *Tabori Batalionoknak* (Feldbataillon) nevezetnek, szoktak 6 Kompániákat foglalni magokban.

Hiradás. — *Weber* Simon Péter jelenti, hogy *T. Péterli* József Urnak újra két munkáját ki nyomtattatta. Az első az *Alzir*, melly a' *szomorú Játékon* kívül e' követhetendőket foglalja magában: 1-ször Az *Incas*-nak, vagy az *Amerikában* véghez vitett kegyetlenségnek rövid summáját; 2-ször Minden Országnek, főképpen pedig Magyar Ország' Historiájának leg-szebb Darabjait; 3-ször *Sz. Istvántól* fogva minden (Dietáknak) Ország Gyűléseinek fő végezéseiket 's Hazánknak Igazgatási - Törvényeit; 4-ször Az 1741-ben 's követhetendőkben folytatott Hadakozást; 5 ször A' 7 éltendei háborúnak a' leg hitelesebb Írók után való le irását; 6-ször Az 1778-ban ki ütött háborúnak summáját, 's egész Európának akkori állapotját. — Mind ezek együtt 20 kron. — A' kik kívánják meg szerezni, méltóztassanak magokat azon érdemes Uraknál jelenteni, a' kik a' *Martyrok Oszlopában* 's a' *Piktétben* az előre fizetést bé szedték. Ezen érdemes Urak pedig, kiknek a' közöneten felyül minden *tizre* fáradságokért egy adattatik; ne sajnálják *Pesti Vásár* előtt két héttel akár *T. Péterli* József Urat, akár *Weber* Urat az előte fizetőknek számokról tudósítani: hogy a' kívánt nyomtatványokat mindeneknek le vihesse. A' pénzt pedig tsak *Pestre* küldjék bizonyos embertől, a' ki egyszersmind e' nyomtatványokat is kezéhez végye. — A' másik munka *Hervéy' Sirhalmi 's Elmélkedései*, mellyek *Angliában* tizenötízör nyomtattak ki egymás után, 's reményljük, hogy nálunk is nagy kedvesféget fognak találni. — A' munka még egészen nem kész: azért is az árát nem lehet meg határozni; de ez is fog *Pesten* *Weber* Urnál találtatni. — Nem különben a' *Merop Tánkréd* 20 kr. s' *T. Péterli* József Urnak eddig ki jött munkája 's a' t. — *Weber* Urnak rend szerént való szállása vagyon *Pesten* a' *Szent Mibályi* kapu előtt egy betsületes Bodnár mélter embernek házában.